

DIRVA

PO BRITŲ RINKIMŲ

KITI SVARBESNI ĮVYKIAI APTEMDE DAR-
BIEČIŲ LAIMĖJIMĄ D. BRITANIJOJE IR IŠ-
STUMĖ NAUJO PREMJO FOTOGRAFIJAS
IS ILIUSTRUOTŲ SAVAITRAŠČIŲ VIRSELIŲ.
— NEŽYMI DAUGUMA GALI SUKLIUDYTI
SĖKMINGAM VALDYMOI IR PRIVESTI PRIE
NAUJŲ RINKIMŲ. — WILSONO PLANAI VI-
DAUS IR UŽSIENIO POLITIKOJE.

Vytautas Meškauskas

Gali sakyti, kad britams pra-
eitą savaitę nesisekė. Nauja jų
vyriausybė neatrodo būsimi sta-
bili ir ilgalaikė, dar blogiau, kad
jų rinkimų rezultatus pasaulio vie-
šiosios opinijos akyse nustelbė
tokie įvykiai, kaip perversmas
Kremliuje ir kniečių atominė
bomba. Taip Time turėjo pakeisti
savo viršelį, numatytą vien Wil-
sonui. Jam teliko vietos apatin-
iam kampe kairėje pusėje. Vir-
šuje buvo patalpinti abu nauji
Kremliaus dvyniai: Koziginas su
Brežnevu. Dešiniame kampe apa-
čioje buvo įdėtas prezidentas
Johnsonas, matyti, dėl iškilusios
W. Jenkinso aferos (Tas prezi-
dento patikėtinis ir bendradarbis
buvo suimtas Washingtono YMCA
vyrų patalpose už nepadorų el-
gesį).

Ir Der Spiegel iš savo viršelio
išmetė rinkimų laimėtoją Harold
Wilson, tą garbę užleisdamas nu-
liūdusiam, šiltai apsirergusiam,
tarsi į Sibirą besirengiančiam --
Nikitai.

Darbiečių laimėjimą D. Brita-
nijos parlamento rinkimuose Ti-
me apibūdino, kaip "The Taxi-
cab Majority" todėl, kad jie tu-
ri tik keturių atstovų daugumą.
Atseit, jei taxi su keturiais at-
stovais kur nors užklūtų, vyriaus-

sybė neturėtų savo daugumos. Ir
Der Spiegel pranešimą apie to-
ki us rezultatus užvardino: Ver-
lorenier Sieg -- praloštas laimė-
jimas.

Absoliučiais skaičiais imant,
Darbo partija gavo 44,2 % visų
balsų, konservatoriai -- 43,4%,
liberalai -- 11,2%, komunistai --
0,2% ir kiti -- 1%.

Tokia dauguma leidžia manyti,
kad vyriausybė ilgai netrukus tu-
rės skelbti naujus rinkimus, kad
padidins savo turimą daugumą
arba vėl grįžus į opoziciją, kurio-
je darbiečiai išbuvo net 13 metų.

48 metų amžiaus naujasis bri-
tų premjeras Harold Wilson
norėtų D. Britanijai būti tuo, kuo
Kennedy buvo JAV ir de Gaulle
Prancūzijai. Vidaus politikoje jis
norį socializmą "apvesdinti" su
mokslu, praktiškai tai reikėtų
valstybės įtakos ūkiniam gyven-
nime padidinimą, plieno pramo-
nės pakartotiną suvalstybinimą
(ji jau buvo suvalstybinta, bet vė-
liau konservatorių vėl suprivati-
tinta), švietimo suintensyvinimą
ir t.t.

Jei visa tai ant savo kailio dau-
giau ar mažiau pajus tik D. Bri-
tanijos piliečiai. Darbo Partijos
užsienio politika gali turėti kai-
kurios įtakos ir viso pasaulio rai-

dai, Wilsono siekiai užsienio po-
litikoje yra:

- * atsisakyti savų atominių
ginklų; dabar turimi ginklai tu-
rėtų būti pavesti NATO žiniai
su sąlyga, kad sprendimas kada
jie gali būti panaudoti būtų pa-
vestas visiems NATO nariams
kartu;

- * dėl to Wilsonas priešinasi
Tarptautiniam Atominiam Lai-
vy-
nui, kurio nori amerikiečiai ir
vokiečiai, kaip pirmą žingsnį į at-
ominį bendradarbiavimą;

- * atsiimti D. Britanijos prašy-
mą ją priimti į Europos Bendrąją
Rinką; vietoje to Wilsonas norėtų
siekti visą pasaulį apimančios
laisvos prekybos organizacijos;

- * Vokietijos klausimo aštrumui
sumažinti, Wilsonas galvoja apie
kažką panašaus į Rapackio planą;
jis stilo neutralizuoti abi Vokie-
tijas, ir tuo pačiu "neoficialų"
Rytų Vokietijos suverenumo pri-
pažinimą.

Prieš keletą metų tas pats
Wilsonas parlamento posėdyje
įspėjo apie "Vakarų Vokietijos
keršto troškimą ir norą atsiimti
savo rytų sritis... Kilus neramu-
mams sovietų zonoje, kilsis ir
visai rimtas trečiojo karo pavo-
jus.

Tačiau Wilsonas nėra atkaklus
dogmatikas, praeityje jis dažnai
savo pažiūras "pataisydavo" ir
sulygindavo su praktiško gyven-
mo reikalavimais. Yra vilties,
kad jis taip elgsis ir ateityje. Sa-
vo naują užsienio reikalų minis-
terį Patrick Gordon Walker Wil-
sonas visų pirma siunčia į Wa-
shingtoną, kad suradus bendrą
„giesmę“.

Pačius rinkimus nulėmė ne tiek
partijų programa, kiek jų vadų
asmenybės. Wilsonas, ekonomis-
tas, kuris savo argumentui pa-
remti galėdavo paberti įvairiaus-
sias statistikas, kai kuriems rin-
kėjams atrodė "too clever by
half" -- 50% pergudrus! Tuo
norėjo pasinaudoti jo oponentas
būvęs premjeras Alec Home, ku-
ris aiškino:

"Aš esu tos nuomonės, kad vie-
na uncija sveiko proto yra daugiau
verta negu visos pasaulio sta-
tistikos kartu".

Iš viso, konservatoriai per rin-
kimus pasirodė daug geriau, ne-
gu tikėtasi prieš kokius metus.
Grynai partiniai žiūrint jiems bus
labai naudinga kurį laiką pabūti
opozicijoje, ypač dabar, kada D.
Britanijos ūkinės perspektyvos
nėra geros. Iki šiol -- kon-
servatoriams valdant -- britai,
kaip ir visi europiečiai, džiaugė-
si dar nebūtu gerbūviu.

- * TOKIO VYKSTANČIOJE Pas.
Olimpiadoje JAV sportininkai
parodė nepaprastą kondiciją ir
puikų pasiruošimą. Nenuostabu,
kad laimėjimų skaičium jie toli
pralenkė savo kiečiausius varžo-
vus -- Sov. S-gos didžiulę ekipą.

Sov. S-gos sportininkams ne-
laimėjus plane numatyto ir iš
anksto nubrėžto medalių skai-

Daug kartų įvairios mūsų or-
ganizacijos skelbė dramos kon-
kursus. Tuo padidėjo mūsų te-
atrinė literatūra, duodama ir tik-
rai vertingų kūrinių. Tačiau,
džiaugdamiesi naujais rašytojų
laimėjimais, mes niekada nepa-
galvojome, kad parašyta drama
tėra tik pusė vieno fakto, kol
ji nėra teatre pastatyta. O teat-
ro pastatymui reikia eilės har-
moningų kūrybinių jėgų. Rašyto-
jas, režisierius ir aktorius yra
trys savaimingi kūrėjai, kurie
savais keliais siekia spektaklio
meninės idėjos išryškino.

Dėl to teatro menas yra labai
komplikuotas, jam geras kūrinys
tėra tikrai meno fakto pradžia.
Režisierius, aktorius ir meninis
scenos apipavidalinimas šalia
kūrėjo sudaro tuos pagrindinius
teatrinės kūrybos stulpus. Jeigu
rašytojas, kaip vienišas intelek-
tualas, gali kurti tikrai pasi-
sėmęs knygines išminties ir gy-
vendamas kultūrinėje aplinkoje, už
teatrui reikia viso kolektyvo. Už
tat mūsų sąlygose teatras ir tam-
pa daugiausiai komplikuota meno
šaka. Mūsų aktoriai išblaškyti
po įvairias kolonijas, dėl to daž-
niausiai sudaroma iš nedidelių
kolonijos jėgų naujas aktorių ko-
lektyvas, jam reikia vis papil-
dymo, reikia naujų jėgų, jaunimo,
reikia gero lietuvių kalbos
žinojimo. Reikia veik tikros te-
atrinės mokyklos. Dramos studi-
jai gi reikėtų daugiau patyrusių
dėstytojų, o studijos nariams gal
kelerių metų specialios studijos,
kas mūsų sąlygose yra beveik ne-
įmanoma. O be nuolatinio ak-
torių akademinio lavinimosi ne-
galima teatrui pasiekti profesinio
lygio. Tuo tarpu individualiam
kūrėjui, kaip rašytojui, yra įma-
noma pasiekti profesinį lygį...

Lietuviškam teatrui išsivijoje
tegalime statyti tik gero mėgėjų
lygio reikalavimus. Tačiau ir ta-
me lygyje teatras yra davęs ža-
vių kultūrinių prošvaisčių mūsų
išsivijos gyvenime. Nekartą vie-
nas kitas pastatymas, vienas ki-
tas didelės jėgos aktorius, ar
nepaprastai įspūdingas scenos
apipavidalinimas yra davęs žiūro-
vui žavių meninio išgyvenimo
akimirksnių.

Į lietuvišką teatrą išsivijoje
norėtųsi atkreipti daugiau dė-
mesio, nes jis čia net svarbesnis,
negu Nepriklausomoje Lietuvoje. Ir
svarbesnis jis būtų dėl vis dides-
nio mūsų nuilietuvėjimo.

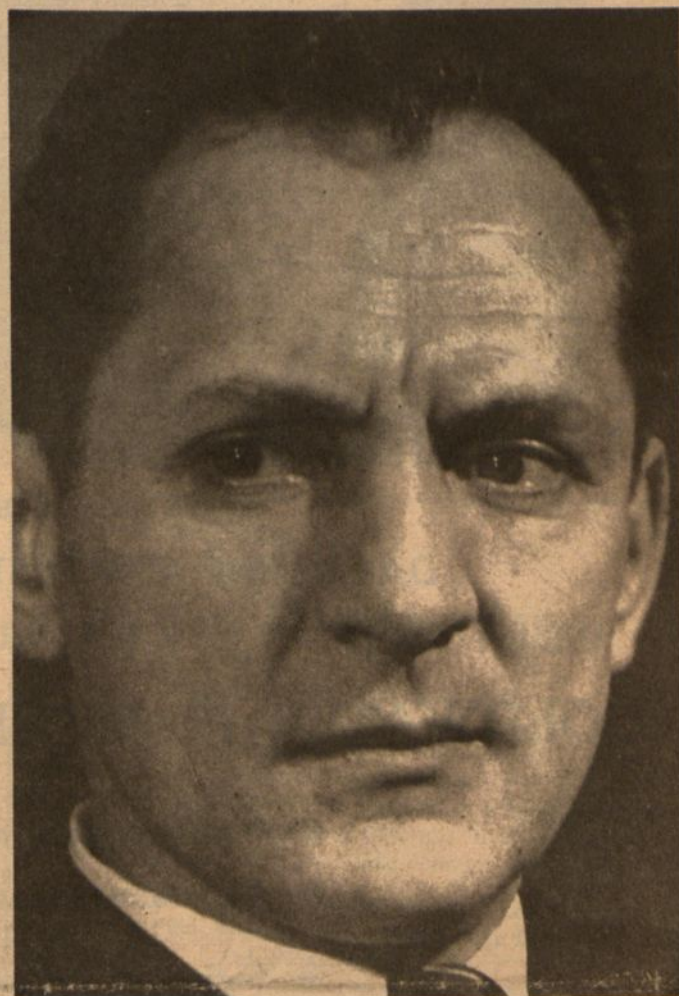
Niekas kitas nesugebėtų mums
taip demonstruoti lietuvių kal-
bos grožio, kaip išsivijos lietu-
viškas teatras. Toji demonstra-
cija yra pati įspūdingiausia dėl
to, kad kalba daug aktorių ir kad
kalba aktoriai. Jų kalba mus
įspūdingai veikia. Ne be to, kad

čiaus, dar olimpiadai nepasiba-
vus iš komandos vadovų buvo pa-
reikalauja pasiaiškinti ir nuro-
dyti tų nepasisekimų priežastis.

jauniesiems aktoriams teatras
yra geriausia lietuvių kalbos mo-
kykla.

Lietuvių teatras išsivijoje,
kaip minėjome, padeda lietuviui
dramaturgui. Rašyti dramas ir

literatūros ir dailės konkursus,
turėtume daugiau organizuotai rū-
pintis ir lietuvišku teatru. Ne vie-
no teatro kolektyvo tarpe gim-
ta idėja, kad reikėtų organizuo-
ti teatro festivalius, skirti premi-

Clevelando Vaidilos teatro režisierius ir vadovas Petras Maže-
lis, davęs eilę vertingų pastatymų.

niekad nematyti jų pastatytų yra
tas pats, kaip romanistui nie-
kada nebūti perskaitytam.

Pagaliau, lietuviškas teatras
duoda žiūrovams išsivijoje įvai-
rių laikų Lietuvos gyvenimo kolo-
ritą. Ir taip dažnai per lietuvišką-
jį teatrą tampa gyva mūsų istori-
nė praeitis, kunigaikščių gady-
nė, Lietuvos vargai ir jos neprikla-
somas gyvenimas.

Kultūringam pasauly teatras
yra labai svarbi kultūrinė šaka
ir joks tautos kultūrinis pilnu-
mas be jos neapseina. Daugelis
galvoja, kad Amerikoje nėra te-
atrų. Priešingai, čia teatro ju-
dėjimas yra labai didelis, tik
privataus pobūdžio, nes nei mies-
tai, nei valstybė šito judėjimo
neremia. O iš tikrųjų, kiekvienas
universitetas savo "Liberal
Arts" skyriuje, vadovaujamas
dramos katedros profesorių,
duoda profesinio lygio pastaty-
mus (Netenka net kalbėti apie
New Yorko Broadway).

Mūsų išsivijos kultūriniam gy-
venime, jeigu domimės muzika,
koncertais, choralais, žavimės dai-
nininkais ir pianistais, rengiam

jas geriausiam spektakliui. Tuo
būdų pagyvėtu lietuviško teatro
judėjimas išsivijoje, duotų teat-
ralams entuziazmo ir noro rim-
čiau dirbti. Tas būtų visai įma-
noma, nes lietuviškoji visuomenė
teatrą mėgsta, noriai ji lanko ir
juo gal net mieliau domisi, kaip
kitomis kultūrinėmis pramogo-
mis.

Šių metų lapkričio mėnesį Cle-
velando Vaidilos teatras stato de-
šimtąją premjerą. Premjera
skirta vaikams, parašyta rašyto-
jo M. Venclausko dar Vokietijoje
ir pavadinta "Užburtoji Dėdėlė".
Teatrui vadovauja Petras Ma-
želis, drauge eidamas režisie-
rius, dekoratorius, šokių ins-
truktorius ir kartais aktorius
pareigas. Teatrą administruoja
Romas Zorska.

Sunku būtų neatkreipti dėme-
sio į lietuvišką teatro kolektyvą,
kuris davė devynis spektaklius ne
tikai Clevelando visuomenei, bet
yra aplankęs su savo pastatymais
ir kitas kolonijas ir iš viso yra
įnešęs nemažą įnašą į lietuviš-
kos išsivijos teatro gyvenimą.
Bendroj visumoj kai kurie Vai-
dilos teatro pasatatyti žiūro-
vams paliko gilių ir atmintingą
įspūdį. Savaiame suprantama, kad
didesne literatūrine verte para-
šyti kūriniai sceniniam pastaty-
me buvo įspūdingesni ir geriau
pavyko. Pav. Landsbergio "Pen-
ki stulpai turgaus aikštėje", Gru-
šo "Tėvas" ir Binkio "Atžaly-
nas", kuris buvo pastatytas dar
prieš galutinai susiorganizuo-
jant Vaidilos teatrui, stipriai įti-
kino žiūrovą.

Meninio įtikinamumo yra pa-
siekę net tokie nedėkingi teatrai
kūriniai, kaip Maironio "Kęstu-
čio Mirtis" ir Vydūno "Ne sau
žmonės". Gal tai įvyksta dėl to,
kad Vaidilos teatro vadovauja
Petras Maželis, kuris yra drau-
ge ir dekoratorius ir režisie-
rius, estetiški ir įspūdingas sce-
nis apipavidalinimas jam yra pa-
statymo būtinybė kuriame jis
harmoningai ieško meninės tik-
rovės.

Didelis Vaidilos teatro nuopel-
nas yra tas, kad aštuoni jo pasta-
(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

"DRAMBLYS gavo trūkį", pasakė armėnai, sužinoję apie Chruš-
čiovo nušalinimą. Gi trūkį dramblys gali gauti tik bandydamas pakelti
sovietų žemės ūkį... Nikita Chruščiovas savo karjerai pagrindus statė
žemės ūkį ir tas pagrindas buvo tiek silpnas, kad jis griuvo.

Kai prieš 15 metų iš Ukrainos Chruščiovas persikėlė į Maskvą,
politiūre jam buvo pavesta rūpintis žemės ūkiu. Čia jis tuoj pasisi-
lė steigti kolchozų centrus, vadinamus "agrovilais", arba ką kinai
vadino "liaudies komunomis". Malenkovas tą Nikitos projektą
smarkiai iškritikavo ir vėliau jau niekas nebegirdėjo apie jį kal-
bant.

Stalinui mirus Nikitos ambicijos pradėjo didėti, bet jis vis
kreipė dėmesį tik į žemės ūkį. Jis užsimojo išnaudoti milijonus
hektarų nederbamų žemės Kazakstane, nusiųsdamas ten sovietų
jaunimą. Bet ir šį kartą Malenkovas atsistojo prieš jį ir siūlė, vie-
toj trečias Kazakstano stepes, geriau pagerinti gamybą turtinguose
plotuose, nesimėsti į nežinomą ir nieko nežadančią avantiūrą.
Chruščiovas laikėsi savo. Greit po to Malenkovas buvo nušalintas.
Jo vietoj atsistojo Chruščiovas. Visas pasaulis buvo nustebintas jo
puoliniais, padarytais 1953 m. rugsėjo 7 d. CK posėdyje, kur pripa-
žino, kad per 20 metų Sovietų Sąjūje sumažėjo 9 milijonai karvių, kad že-
mės ūkis yra apvertkinio padėtyje ir agronomai, vietoj dirbė ūkiuo-
se, ieško šiltų vietų raštinėse. Taip iki šiam laikui nebuvo išdrįs-
ęs kaltinti net didžiausias socializmo priešininkas. Nikitos pasiūlytoji
reforma sukosi apie dvi centrinės idėjas: materialiniai suintere-
suoti ūkininkus pakelti gamybą, suteikiant jiems didesnę laisvę ir
sustiprinti partijos kontrolę. Tie du pasiūlymai buvo priešingi vie-
nas kitam.

Į Kazakstaną investuotos bilijoninės sumos nepasiteisino. Jei
pirmaisiais metais derlius buvo džiuginantis, tai vėliau krito. Va-
karų agronomai, važinėję Sovietijoje, buvo nustebinti medžiagų eik-
vojimu Kazakstane. 30,000 javų kertamųjų mašinų buvo paliktos
laukuose po sniegu...

Po Stalino mirties Sovietijoje atsirado 35 milijonai naujų burnų
išmaltinti, tuo tarpu žemės ūkis buvo apvertkinio padėtyje ir duonos
visiems nebeužteko. Vieną dieną iš Maskvos į Paryžių buvo atgaben-
ta 30 dėžių su auksu, kviečių pirkimui Vakaruose. Visi Chruščiovo
užsibrėžti planai pasivytį Vakarų žemės ūkio srityje nepasisekė.
Kazakstane buvo suimta 18,479 valdininkai, vogę ir pasisavinę valsty-
bės turtą. Nikita turėjo nusigriebti nuo Kazakstano projekto ir imtis
kitų būdų gerinti sovietų ūkį, bet vis be pasekmių.

Prancūzų ekonomistas Rene Dumont, rašydamas apie sovietų
kolchozus pastebėjo, kad sovietų žemės ūkio planai nebus atsiekti,
nebent bus padarytos didelės pagrindinės reformos, neįgyvendina-
mos dabartinėje atmosferoje.

Nauja atmosfera? Reiškia, reikėjo pakeisti galvas. Ką sovietai
ir padarė, nušalindami Chruščiovą.

VILNIUJE politiniuose kursuose diskutuojama "Ekonominiai
tikslai socialistiniuose kraštuose". Po diskusijų vienas dalyvių sako
kaimynui:

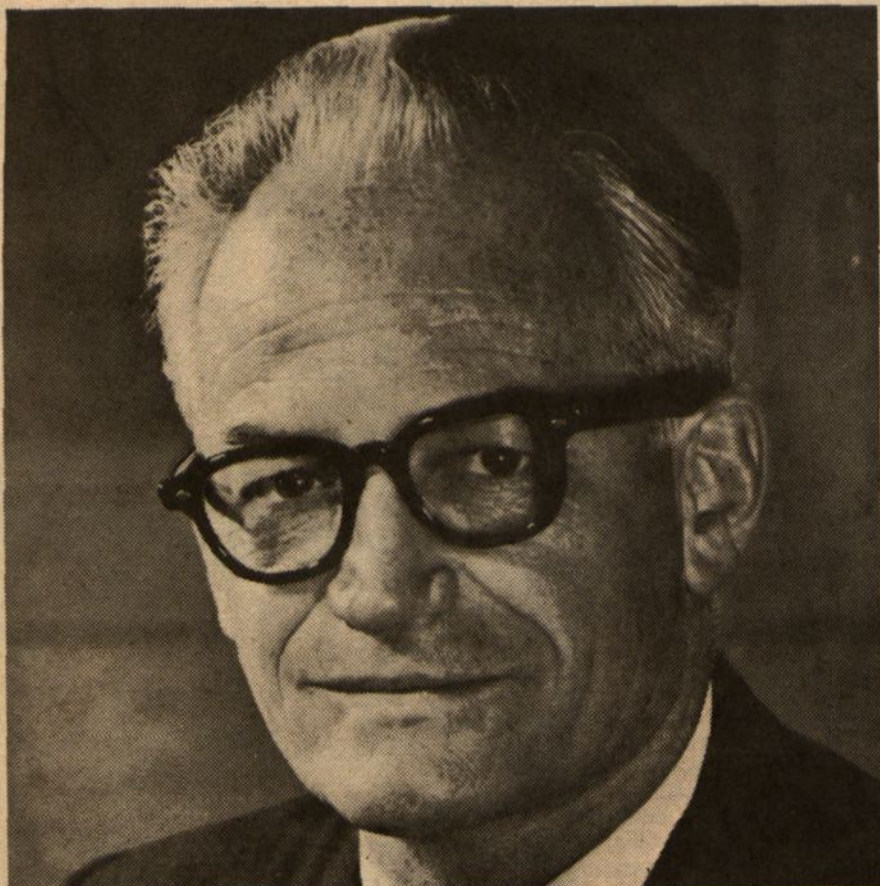
- Vieną dieną ir mes gyvensime kaip visi žmonės Vakaruose...!
- Tu manai? Aš į tai skeptiškai žiūriu, -- atsako kaimynas.
- O aš tuo tikiu. Reikia tik, kad mes išdrįstum planą...
- Jis teisus taip sakydamas, -- atsiliepė tretysis pašnibždom
kaimynui į ausį. -- Tik reikėtų gerai paruošti planą, kad pabėgimas
į Vakarų pasisektų...

(vg)

- Atsiprašau, drauge, kas dabar kompetetingas dėl raketų?...

KOVOTOJAI UŽ LAISVĘ

BARRY GOLDWATER

WILLIAM MILLER

**DABARTINĖ ADMINISTRACIJA NUSISTAČIUSI TĘSTI SAVO NEAPSISPSENDIMO,
NUOLAUDŲ IR ATOGRAŽOS POLITIKĄ**

GOLDWATER IR MILLER SIŪLO ŠIUOS POLITIKOS PAKEITIMUS:

- * Užtikrinti taiką pasirengimu ir stiprybe.
- * Vadovauti iniciatyvai prieš komunizmą visam pasaulyje.
- * Įmtis visų galimų pastangų atgauti pavergtom tautom laisvę.
- * Išleisti tinkamus imigracijos įstatymus, kurie įgalintų sujungti šeimas, ir kvotas naujai padalyti taip, kad jos tektų kraštams, kuriems jos yra per mažos.
- * Įvesti finansiškai geresnę apdraudos sistemą (Social Security), kuri kiekvienam užtikrintų jam priklausomas išmokas (benefits).
- * Sustabdyti vis didėjančią federalinės valdžios kontrolę kasdieniam piliečio gyvenime.

SAVO ŠIRDIES GILUMOJE ŽINOTE, KAD JIE TURI TIESĄ

Minėkite LAISVĖS SAVAITĘ spalio 25-31.

BALSUOKITE UŽ

GOLDWATER-MILLER LAPKR. 3

Nationalities Division, Republican National Committee, Washington, D. C.

VAIDILOS TEATRAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

tymai buvo lietuviškų dramaturgų. Tuo būdu jis supažindino lietuvišką visuomenę su ta lietuviško kūrybos dalimi, kuri jos niekada aktyviai nebūtų pasiekusi. Taip pat Vaidilos teatras sukurė mūsų visuomenei Lietuvos istorinę ir artimesnę praeitį, davė įdomių lietuviškų charakterių, kalbėjo gražia lietuvių kalba ir leido džiaugtis gražiomis dekoracijomis ir kostiumais.

Žinoma būtų labai sunku grynojo meno požiūriu įvertinti devynis Vaidilos teatro pastatymus. Sunku dėl to, kad Vaidilos teatras kaip ir visi išeivijos teatrai, neturi mūsų minėtos draminės pastatymo studijos. Atėję aktoriai (dalis jų yra ir pastatymų dažnai sudijuoja tikrai tą vieną pasta-

tymą, žinoma, nebūdami profesionalai. Tačiau Vaidilos teatras bando, ką gali, bando jis suburti bent grupę aktorių, kurie dalyvauja daugumoje vaidinimų, per tat įgydami didesnę patirtį. Jiems mes nestatome profesinio teatro reikalavimų.

O ir be to verta džiaugtis jų veikla, noru tobulėti, energija ir entuziazmu, noru duoti visuomenei kultūrinio džiaugsmo ir išpildyti galimai geriau, turimomis sąlygomis užsimotus tikslus: parodyti lietuvių dramaturgo kūrybą teatre, tuo būdu grąžinti mums gyvąją Lietuvą, vykdam kūrėjo, režisieriaus ir aktorius harmoningą veiklą, galimai geresnį meno uždavinį.

Pažanginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

LIETUVIŲ FONDO REIKALU

Lietuvių Fondo reikšmė mūsų tautinėje ir kultūrinėje veikloje kas kartą vis darosi ryškesnė ir platesnė, todėl suprantama, kad visos valdybos atsistatydinimas buvo sutiktas su nemažu susirūpinimu.

Nuomonių skirtumas dėl administracinių ir kitų fondo reikalų tvarkymo ir dėl darbo metodų, kilęs tarybos prezidento ir valdybos tarpe, po atviro ir nuoširdaus išsikalbėjimo š.m. spalio mėn. 7 d. tarybos posėdyje buvo suderintas ir išlygintas ir valdybos pirmininkas su visa valdyba sutiko pasilikti eitose pareigose.

Diskusijose paliesti klausimai parodė, kad visi fondo tarybos nariai buvo vieningos nuomonės lietuviško solidarumo ir LF linijos atžvilgiu ir kad jie teiks fondo vadovybei visišką paramą ir pasitikėjimą toliau fondą ugdyti ir stiprinti su tuo pačiu jos atsidėjimu.

LF vadovybė yra patenkinta, kad lietuvių visuomenė atidžiai seka fondo veiklą, tačiau kartu ir apgailestauja, kad dėl fondo vadovybėje neseniai buvusių įvykių kai kurie komentavimai ne visai atitiko tikrą padėtį ir vyko nelaukiant oficialaus pranešimo.

Norėtume pasinaudoti šia pačia proga ir paprašyti dosniąją lietuvių visuomenę ir toliau su dar didesniu ryžtu remti fondą, stoti į jį nariais, įmokant iš karto ar dalimis bent po 100.- dol., ir tuo tapti pilnateisiais fondo šeimininkais.

Dr. Antanas Razma, LF Tarybos Pirmininkas
Teodoras Blinstrubas, FL Valdybos Pirmininkas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

NULAUŽTA ŠAKA -- trijų vaikų pynė, Stasė Vanagaitė - Pejūmė

tersonienė. Išleido Am. Lietuvių Vaiko Ugdymo D-ja, 2319 W. Garfield Blvd., Chicago, 81 psl. Kaina -- 2 dol.

TAUTOS PRAEITIS -- Istorijos ir gretinimų sričių neperiodinis žurnalas. (II-jo tomo 1-ji knyga). Leidžia Lietuvių Istorijos Draugija. Redaktorius J. Dainauskas (4439 S. Talman Ave., Chicago, Ill.) 195 psl. Kaina 5 dol.

TECHNIKOS ŽODIS -- 4 nr. Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos žurnalas. Tai naudingas leidinys lietuviškai visuomenei supažindinti su naujaisiais technikos laimėjimais ir mūsų inžinierių įnašu toje technikos am-

žiaus pažangoje. Šiame numeryje yra įdomus Dr. inž. Algirdo Nasvyčio straipsnis su brėžiniais apie jo naujausius išradimus.

LAIŠKAI LIETUVIAMS -- Tėvų Jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas spalio mėn. (9) nr. Redaguoja Kęstutis Trimakas, S.J. Prenumerata metams -- 3 dol. Adm. adresas: 2345 W. 56 St. Chicago, Ill.

ŽMOGUS BE DIEVO -- Dr. Juozas Girnius. Išleido Lietuvos Lietuvos kultūrai Remti. 564 psl. Kaina 5,50 dol. Dail. A. Kurausko viršelis.

FOR PROBATE JUDGE...

JOSEPH W.

BARTUNEK

J. J. Quinn, Chmn., 5745 Spring Grove Dr.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VLTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išsaina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LAISVĖS SAVAITĖ

Prieš 78 metus pastatyta Laisvės stovyla New Yorko uoste pri-
mena ne tik amerikiečiams, bet ir visam pasauliui, kad jos žibintas
šviečia iš šaltinio, išplaukiančio iš Nepriklausomybės Deklaracijos,
iš priesaikos ir pasižadėjimų, vykdomų ne tik amerikiečių, bet visos
žmonijos labui.

Laisvė, aišku, nėra amerikiečių išradimas. Jie į tai ir nepre-
tenduoja. Laisvės idėjos buvo gi bandyta įgyvendinti ilgus šimtme-
čius prieš Amerikos atradimą -- Atenuose, Romoje... Bet laimėto-
jais ten išėjo vyrai, žadėję duoną ir žaidimus vietoj laisvės, pasinė-
rę nerūpestingumą vietoj individualios atsakomybės.

Amerikos Nepriklausomybės Deklaracija ir laisvės šūkiai buvo
tik nauja, pakartotina pradžia, uždegusi pasaulį naujai nepriklaus-
mybės bangai, pasiekusiai Europą ir kitus pasaulio kraštus.

Bet ilgai laisvės sąvoka ir vėl buvo pradėta išnaudoti tų, ku-
riems JAV Nepriklausomybės Deklaracijos šūkiai tarnavo piktų ir žiau-
rių užmačių šūdu. Naciai pradėjo skelbti suteiksį žmonijai naujos
rūšies "laisvę". Ir komunistai skelbia suteikę ne tik Rusijai, bet ir
pavergtoms tautoms "laisvę".

Kas, kaip ir kur tą laisvę supranta ir kaip ją išnaudoja, yra ki-
tas klausimas, bet tikrąją laisvę ir diktatorių skelbiamąją "laisvę"
geriausiai supranta tie, kurie savo gyvenime turėjo progą patirti, kur
yra tikroji laisvė, kur jos surogatas.

Amerikiečiai, įsikūrę šiame krašte prieš 300, 100 metų prieš
kelias dienas, supranta laisvės neįkainojamą vertę. Bet lygiu būdu
jie žino ir supranta, kada ir iš kur ateina ar gali ateiti pavojai ir pa-
sikesinimai. Pavojai gali ateiti ne vien šūviais, ne vien užkariavi-
mais. Jie ateina, laisvės sąryšiai prisnūdus, pro užpakalines duris.
Laisvė pavojus ateina valdžioje esantiems siekiant vis didesnių galių,
vis didesnio autoriteto. Pavojus ateina paskendus gerbtvio šūkiose,
nebeimant, kaip iš rankų išslysta individo teisės. Pavojus ateina,
kai nustojamas pareigos jausmas, kada galvojama, kad gyvenimas vyksta
savo keliu, kad laisvė kitų saugojama.

Laisvė palaipsniui prarandama, kada žmonės pamiršta naudotis
savo pilietinėmis teisėmis ir privilegijomis, kada jie užsidaro savuo-
se rateliuose ir nebemato aplinkos įvykių.

Taigi, laisvė nėra nei pastoviu nei lengvai apginamu laimėjimu.
Ji reikalauja nuolatinio budrumo. Budėti laisvės sąryšioje privalo
ne tik kariai, ne tik vyriausybė, bet visi, kurie dar ją brangina ir dar
sugeba įvertinti.

Atvykome į šį kraštą ne vien tik pasigrožėti Laisvės Stovyla, pri-
siminti jos sukaltį. Atvykome su misija ne tik pagelbėti šio krašto
laisvei išlaikyti, bet padėti tai laisvei sklisti plačiau. O ji sklis plačiau
ir pasieks ir mūsų šalį, jei ne tik kalbėsime ir skusimės dėl mūsų
krašto prarastos laisvės, bet atkreipsime didesnę dėmesį toms šio
krašto institucijoms ir žmonėms, kuriems rūpi ne tik laisvės išlaikymas
Amerikoje, bet jos apsaugojimas bei sugrąžinimas ten, kur ji
prarasta.

Laisvė bus užtikrinta tik tada, kada visas pasaulis galės ją na-
uodotis -- vien tik laisvų, nepriklausomų valstybių ir laisvai apsispre-
dusių tautų tarpe.

LAIŠKAI

BENDRUOMENĖS VIETA
LAISVINIMO ORGANIZACIJŲ

PLB Valdyba 1964, IV, 24 d. nu-
tarė ir "Birželio 22 Komisijai",
o vėliau dar ir spaudai pranešė,
kad Bendruomenė nestosianti į
Vilką nariu, o tik bendradarbiau-
sianti su Vilku, turėdama prie
savo ryšininką.

Spaudoje Valdyba dar paaiš-
kino, kad Bendruomenė esanti ne-
politinė (nesrovinė) organizacija,
todėl jos įvedimas į Vilką, kuri
sudaro tik politinės (srovinės)
organizacijos, negalimas: jis
kirstųsi su Vilko statutu.

Dr. Br. Nemickas ir V. Vaitie-
kūnas savo bendru pareiškimu
Dirvoje, Drauge ir Darbininke
prieštaravo PLB Valdybai ir pa-
reiškė nuomonę, kad Bendruo-
menės įstojimas ar neįstojimas
į Vilką priklausys tik nuo jos
pačios apsisprendimo (vadinas,
niekas jai stoti į Vilką nariu
nekludąs).

Savo atvirame laiške dr. Br.
Nemickui ir V. Vaitiekūnui (Drau-
go 1953, X, 19 d. nr.) pastebėjau,
kad Bendruomenės reikalavimas
priimti ją į Vilką nariu kirstų-
si:

1) su Vilko 1944, II, 16 d. de-
klaracija, kuri sako, kad Vilką su-
darė "lietuvių politinės grupės,
kaip tautos politinės minties rei-
škėjos ir vykdytojos";

2) su Vilko statutu (1956), ku-
ris pakartoja anos deklaracijos
žodžius ir konstatuoja, kad Vilko
1944, II, 16 d. deklaracija sudaro
"esminių Vilko veiklos pagrindą";

3) su "Birželio 22 Komisijos"
1964, V, 22 d. susitarimo protoko-
lu;

4) su to protokolo 10 p., ku-
riuo pritarta PLB Valdybos 1964
IV, 24 d. nutarimui nestoti į Vil-
ką nariu, o tik su Vilku bendra-
darbiauti (vadinas, kartu su juo
dirbti, jam talkininkauti);

5) su PLB Valdybos duotu Vli-
kui pasiūlymu (bendradarbiauti),
virtusiu dabar (Vilkiui į prie-
mus) jau sutartimi, kurią šalys
turi gi vykdyti (pacta sunt ser-
vanda).

Čia norėčiau dar pridėti po-
rą jau ne teisiniu, o grynai
tikslingumo motyvų, kuriais Bend-
ruomenė turėtų, manding, vado-
vautis, pasirinkdama sau vietą
mūsų laisvinimo organizacijoje
(platestinąja šio žodžio prasme).

Kodėl gi būtų netikslinga įves-
ti Bendruomenę į Vilką jo nariu?
1) Kad B-nės atėjimas į Vilką
nariu neturėtų jokio teisinio in-
tereso, dėl ko daugiui atrodytų,
jog B-nė atėjo į Vilką, pati ne-
žinodama, ko ji ten "įsibrovė"
(tas ją kompromituotų).

2) Kad ji, ateidama į Vilką,
atsistotų į Vilko 16-kos org-jų
eilę ir nusileistų iš savo aukš-
tumos, netektų svorio (tas irgi
kenktų jos vardui visuomenės
akys).

3) Kad ji, atėjusi į politinių
grupių federaciją, dargi be aiš-
kaus teisinio intereso, daugio bū-
tų tarta norinti "politikuoti"...

4) Kad Bendruomenė, būdama
Vilko nariu, turėtų neišvengia-
mai parodyti tas ar kitas savo
"politines spalvas": Vilko gru-
pėms tarp savęs aščiau susiki-
virčius (susidarius Vilko "po-
zicijai" ir "opozicijai"), Bend-
ruomenė neišvengiamai turėtų
prisidėti prie to ar kito "kovos
fronto" ir patektų į politinės ko-
vos skurį.

5) Kad tada ir plačiose bend-
ruomenės (visuomenės) masėse
susidarytų du frontai, kurių vie-
nas kovotų su B-nės vadovybe ir
su jos "politikavimu" Vilke. Be-
prasme ir žalinga politinės kovos
dvias imtų reikštis Bendruome-
nės seimuose, susirinkimuose, jo-
sios vykdomuosiuose organuose,
ir tuo būdu būtų paraližuojamos
B-nės pastangos ten, kur reikia
vykdyti josios teisioginius užda-
vinius.

Štai, kodėl, mano giliu įsitiki-
nimu, nereikia mūsų Bendruo-
menę įtaigoti, kad ji stotų į Vilką
nariu. Pilnai pakanka, kad ji bend-
radarbiautų su Vilku, talkinin-
kautų jo darbuose, kaip yra nuta-
rusi ir josios aukščiausioji valdo-
vybė -- PLB Valdyba.

Bendruomenės vieta Liet. lais-
vinimo organizacijoje yra neme-
kavertė Vilko nario vietelė (gre-
ta kitų net 15-kos Vilko narių), o
reikšminga ir solidi savarankaus
Lietuvos laisvinimo veiksnio po-
zicija šalia kitų laisvinimo veik-
snių -- tai šalia Vilko, Lietuvos
Diplomatinės Tarnybos, ALT ir
gal dar Lietuvos Laisvės Komiteto.

Šią mintį esu kėlęs ir šią Lie-
tuvos laisvinimo veiksmų orga-
nizacijos (jų suderinto veikimo)
konstrukciją plačiau išdėstęs
1963, VI, 12 d. "Dirvoje" (str. "Or-
ganizacija").

P. Stravinskas
Cleveland

BALFO CENTRĄ NORĖJO PERKELTI Į CHICAGĄ

E. ČEKIENĖ

Po pranešimų apie Balfio nuei-
tą kelią, vicepirmininkė dr. E.
Armanienė nušvietė Balfio darbo
gaires ateitį, pradėdama ilg-
mečio Balfio darbuotojo Nado
Rastenio poetiškais žodžiais:
"Tas turi ir širdį ir sąžinę žvie-
siai, kas brolišką ranką vargdie-
niams ištisia..."

Dr. E. Armanienė jautriais žo-
džiais apibūdinti Balfio įsikūri-
mo tikslą ir pirmuosius jo šal-
pos reikalingus lietuviams, pabrė-
žė, kad tarptautinė padėtis neža-
da nei laisvės, nei skaistesnių
dienų tiems, kurie jų taip ilgisi
ir laukia. Todėl šiame ženkle
ir tokiuose nuotaikose mestvark-
simės rytuojį šelpdami nelaisvė-
je gyvenantį, vargą kenčiantį, į
ligą patekusių ir kiekvieną mūsų
šalpos ir globos reikalingą lietu-
vi. Mūsų šalpa turės būti tęsia-
ma ir toliau. Turėsime daugiau
dėmesio skirti ir JAV gyvenan-
čių lietuvių šalpai, o nemaža yra
ir tokių, kurie visą savo gyven-
imą ir sveikatą pašventę Lietuvai,
o dabar gyvena skurde. Balfio sky-
rių pareiga tokius atsiminti ir pa-
galbos ranką jiems ištieti.

Balfio Centro Valdyba svarstė
galimybę įsigyti naujus namus,
nes dabartinis Balfio Centro
būstinė yra nepatrauklioje vieto-
je ir blogose patalpose. Kelian-
tis į kitus, gal geresnius namus,
susidarytų išlaikyti, dėl ko, žino-
ma, nukentėtų šalpa.

Direktorių Tarybos posėdyje
Philadelphijoje, -- kalbėjo ji to-
liau, buvo svarstyta Balfio Centro
perkėlimo į Chicagą galimybė.
Bet, turint galvoje lietuvių atvy-
kimą į šį uostą, o be to, kada-
gi New Yorke yra įsikūrusios
beveik visos svarbiausios lab-
daros organizacijos, su kuriomis
labai dažnai prisieina Balfui bend-
radarbiauti, Balfio Centras turėtų
likti New Yorke.

Siekdami geresnio ir vieninges-
nio darbo ateitį: 1) patraukime
jaunimą ir mažuosius į šalpos
darbą. Puoselėkime Balfio idėją
mokslus einančio jaunimo tarpe,
2) peržiūrėkime savo organiza-
cinį tinklą. Suartinkime savo gre-
tas tarpusavio glaudesnio bendra-
darbiavimo ryšius tarp Balfio
Centro, Valdybos, direktorių, sky-
rių valdybų ir narių, 3) palaiky-
kime baltinius ryšius su viso pa-
saulio lietuviams per jų vietinę
spaudą ir organizacijas, 4) ras-
kime daugiau talkininkų Balfio
darbui vietų skyriuose, 5) supa-
žindinkime su Balfio darbuais vie-
tinę JAV visuomenę per spaudą
ir atnaujinkime ryšius su JAV
vyriausybės atstovais, organi-
zacijomis bei įstaigomis.

Vykdydami ir toliau tęsdami
tą kilnią lietuvių gelbėjimo ir
labdaros darbą mes gelbėsime
lietuvių tautą ir laisvinsim Lie-
tuvą, -- baigė E. Armanienė.

DISKUSIJOS

Nei dėl praeties, nei dėl Bal-
fo ateities pranešimų diskusijų
kaip ir nebuvo, tačiau Seime, ku-
riame dalyvavo 74 atstovai ir 23

Banketas

Po įtempto dienos darbo, toje
pačioje salėje 7 v.v. įvyko ban-
ketas, kuriam pirmininkavo 100-
jų skyriaus pirm. akt. V. Žukaus-
kas. Trumpą žodį tarė dr. J.
Končius, kongresmanas Rooney
ir Čekoslovakijos atstovas, Me-

nių dalį atliko Teklės Dzikie-
nės paruoštos jaunosios kankli-
ninkės: J. Balsytė, R. Navickai-
tė, R. Leleikaitė, A. Pranckevi-
čiūtė, R. Stonytė ir L. Surdėnai-
tė. Moterų kvartetas, kurį suda-
rė Mėlynienė, Mėlynytė, Kidzie-
nė ir Kidzytė, kuri dainuodama
kartu pritarė ir akordeonu, su-
dainavo visą eilę lietuviškų dainų.

BALFO DIREKTORIŲ POSĖDIS

Sekančią dieną Seimo atstovai
dalyvavo iškilmingose pamaldose
Angelių Karalienės bažnyčioje,
Brooklyne. Po pamaldų tos pa-
rapijos salėje įvyko pirmasis
direktorių posėdis ir bendri pus-
ryčiai.

Posėdžiui pirmininkavo se-
niausias amžiumi A. Stankus, sek-
retoriavo I. Petrauskas. Kadangi
direktorių daugumą sudarė chi-
cagiečiai, jiems priklausė apsi-
sprendimo teisė, kur sudaryti
Balfio Centro Valdybą. Pasitarus,
V. Šimkus chicagiečių vardu pra-
nešė, kad jie dar nepasiruošę pri-
imti Centro Valdybą ir siūlė suda-
ryti ją New Yorke.

Balfio pirmininku vienbalsiai
išrinktas kun. Vaclovas Martin-
kus iš Providence, R.I., dr. Ele-
na Armanienė -- vicepirmininkė

iš Baltimorės, dr. Antanas Ške-
rys -- vicepirmininkas, Emilija
Čekienė -- vicepirmininkė ir Bro-
nė Spdienė -- vicepirmininkė,

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.
Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje,
parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus,
kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity
bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio
įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams.
Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PProspect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeport
Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo
9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9
val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val.
iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pageidaujamy prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos,
automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti,
juos galite atsiųsti paštu, nes
mes apmokame visas pašto
persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividen-
das 4½% išmokama
du kart per
metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

visi trys iš New Yorko, Nora Gu-
glienė -- sekretorė, iš Chicagos,
Stasys Dzikas -- sekretorius ir
Antanas Senikas -- išdininkas, abu
newyorkiečiai.

Be prel. dr. J. Končiaus, kurį
Seimas pakėlė į garbės narius,
direktorių posėdyje nutarta pa-
kelti į garbės narius už pasidar-
bavimą Balfui šiuos atsidavusius
per eilę metų Balfio steigėjus ir
veikėjus: Albiną Trečioką, Norą
Gugienę, Elzbieta Paurazienę ir
Bronę Spdienę.

Pasitūlyta Chicagoje esantiems
direktoriams paruošti projektą,
iš kurio būtų aišku, kodėl rei-
kia Balfą kelti į Chicagą. Chica-
gai suteikta teisė turėti savo
Balfio įgaliotinį -- įstaigą.

Pažymėtina, kad šiame Balfio
seime daug iniciatyvos parodė
mūsų moterys, kurių gausiai at-
vyko iš įvairių JAV lietuvių ko-
lonijų atstovauti savo skyriams,
o taip pat ir Seimo rengimo ko-
mitete daug pasidarbo: I. Tre-
čiokienė, A. Radzivanienė, M.
Virbickienė, T. Dzikienė ir k.

Bet gi ir su šiuo posėdžiu Bal-
fo Seimo programa nesibaigė.
Apreiškimo parapijos salėje bu-
vo Balfio naujai suvaldinta A. Kai-
rio komedija "Diagnozė", reži-
suojant akt. V. Žukaskui.

Nepamiršk atnau-
jinti prenumeratą!

- Šiais laikais negalima pasitikėti ir savo šešėliu!

PASAULIS NESTOVI VIETOJE...

VYT. ALSEIKA

Ivykiai veja įvykius. Spauda ir ypač politiniai komentatoriai negalėtų skystis medžiagos stoka. Tai ypač ypač išryškėjo spalio mėn. vidury, kai Maskvoje įvyko "naminė revoliucija" ir nuo diktatoriaus sosto buvo nuverstas Nikita Chruščiovas.

Tačiau ir prieš spalio vidurį buvo įvykių, kurie drūmstė atostogaujančių ramybę. Rugsėjo mėn. Maskvoje įvykęs pasikėsimas prieš vak. vokiečių ambasados pareigūną Zagorsko viešnuolynė nebuvo eilinis įvykis. Tačiau po spalio 14 d. įvykių partiniam susirinkime Maskvoje, po kiniečių atominės bombos išsprogimo, Zagorsko įvykis Vokietijoje jau beveik pamirštas. Kancleris Erhardas patyrė aiškų nusivylimą, nes kitų metų pradžioje jis tikrai neturės pasitarimų su Nikita Chruščiovu, bet greičiausia su sausu partiniu technokratu -- Kosiginu, jei žinoma, Malenkovo - Bulganino laikus prisimenant, Kosiginas iš silaikys valdžioje.

Daugiau dėmesio buvo sukėlęs Warrenio komisijos pranešimas apie Kennedžio mirties aplinkybes. Spaudoje -- vokiečių, šveicarų, prancūzų -- pasirodė plačios pranešimo ištraukos, daug nuotraukų. Amerikoje gal dar ne visiems žinoma, kiek

Europoje ir ypač vak. Vokietijoje, nė rytų bloko satelitinio krašto neišskiriant, buvo populiarius Kennedy ir kaip gyventojus buvo sujaudinusi prezidento tragiška mirtis. Dar ir šiandien, pažvelgęs į knygynų langus, pastebi vis naujas Kennedžio veikalų laidas.

Tas dėmesys išryškėjo spalio mėnesį, kai spauda paskleidė Warrenio komisijos duomenis. Vak. Vokietijoje teko stebėti net trijų leidyklų lenktynes -- kas greičiau išleis tą garsųjį "raportą". Nugalėtoja pasirodė esanti Kiepenheuerio ir Witsch leidykla, tą pranešimą sugebėjusi išleisti lygiai dvi savaites po paskelbimo JAV-se. Tai buvo neįprastas lenktyniavimas, nes, štai 20 vertėjų Koelno ir Bonnos miestuose visą vertimo darbą atliko per tris paras, kai mieguį tekdavo paskirti vos po tris valandas. Rekordinis buvo ir spaustuvės darbas. Lenktyniavo ir kitos dvi leidyklos, kurių viena tepaskelbė tik komisijos ištraukas. Knygų leidimo srityje tai išimtinis atvejis -- 800 su viršum psl. knyga išversta per kelias dienas, po 9 dienų jau sukosi spaustuvės mašinos ir dar po keturiu dienų knyga jau pradėta platinti.

Jei toks įvykis laikytinas "bomba" spausdintojo žodžio paskleidimo srityje, tai kitokios rūšies bombomis tenka laikyti ne tik Vokietijos, bet ir įvairių kontinentų gyventojus sukrėtusias spalio viduryje sprognusias

"naujų bombas". Chruščiovo nuvertimas sukėlė nepaprastą dėmesį ir didžiulį spėliojimų srautą.

Perversmas Maskvoje, "nusi-kaltėlio" ar eibės klaidų autoriaus Nikitos nušalinimas buvo nustelbęs Anglijoje vykusius parlamento rinkimus ir dieną vėliau raudonojoje Kinijoje įvykusį atominės bombos išsprogimą. Kelioose kontinentuose gyvenę lietuviai tomis dienomis dar domėjosi ir lietuvių pasirodymu sporto olimpiadoje (o jų ten buvo 17, deja, atstovavusių Sovietijai), ir, būkime atviri, apgailestavo jų nesėkmę.

"Pasaulis labai kinta ir jis dar labiau pasikeis, kai raudonoji Kinija išsprogins pirmąją atominę bombą". Tokius samprotavimus dar spalio m. pradžioje buvo paskelbęs vokiečių savaitraštis "Die Zeit". Buvo nurodyta, kad gyvenimas pasaulyje bus dar pavojingesnis. Dabar žinoma, kad tai jau įvykęs faktas. Kas toliau? Spėjama, kad kai kurie kraštai, kaip Australija, Indija ir gal net Japonija bus priversta peržiūrėti ligi šiol vestą politiką atominio apsiginklavimo srityje. Opasaulis turės įsisąmoninti, kad jam teks turėti reikalą su agresyviaja Kinija, kuriai negaila jokių išlaidų ir aukų.

Vis dėlto europinė spauda pabrėžė, kad kiniečiams bomba išsprogusi, tai laikytina ne tiek karišku, kiek daugiau politiškų

JANIČARAI

VILIUS BRAŽĖNAS

Nors kai kuriais atvejais ir pervėlai, lietuviškai išelviškai neatidėliojant reikia apsvarstyti būdus ir priemones vienai iš mūsų tragiškų opų užgydyti.

Daugelis pasitraukdami iš Lietuvos už rankos išvedė, vežimėliuose išvežė, glėbyje išnešė savo vaikus, kūdikius, anūkus. Išvedė juos į Vakarus, kad išgelbėtų nuo melagingos raudonosios propagandos; kad jie neužaugtų robotais, užsuktais kelti ranką prieš savo tėvynės gerbūvį ir balsą prieš savo tautos laisvę. Ir kaip gi mums pavyko tai atsiekti, kam buvome pasiryžę taip daug paaukoti?

Nežinrūto to, jog mes turime didžiulę daugumą patriotinio, susipratusio, Lietuvos, Amerikos bei viso pasaulio laisvės besisilijančio jaunimo, didelė dalis yra abejinga ir nerūpestinga vakarų kultūros ir komunistinės antikultūros mirtino susirėmimo akivaizdoje. Gyvenant pertekliu jie tai yra suprantama, nors tremties jaunimui ir nepateisinama. Tačiau nelaukta ir šiurpu, kada nors ir mažytė dalis čia mokslus ėjusio jaunimo apsižiojusi "civilinio teisingumo", "antikolonializmo", "taikos", "pažangos" ir kitokių standartinių propagandos slikių, ant sovietinės propagandos meškerės liko pagauta. Jie gi yra tremtinių, komunistų aukų vaikai bei anūkai, jie yra Sibiro kankinių palikuonys! Ir jie pavirto atvirkščiais janičarais; janičarais išugdytais laisvėje.

XIV - XV amžiaus turkai pagrobė krikščionių vaikus išaugindavo islamo tikėjime, paruošdavo iš jų profesionalinius karius

bei psichologiškų įvykių. Praslinks daug metų kol Kinija turės pakankamą bombų ir lėktuvų atsargą. Tačiau iš kitos pusės, yra tikra, kad augant Kinijos atominiams pajėgumams drauge didės ir jos agresyvumas. Čia geriausias pavyzdys -- Sovietų Sąjunga.

Darbiečiai D. Britanijos politinėje viršūnėje... Vėl įvykis, svarbus politiškai, bet Kremliuje vykusio perversmo buvęs nustelbtas. Socialistų laimėjimas aiškiai nemalonus vokiečiams ir jie pabrėžintai ryškino nežymų darbiečių laimėjimą. Pirmieji komentarai vokiečių spaudoje teigė: Wilsonas, naujasis Anglijos premjeras, esąs antieuropietis ir, svarbiausia, nusistatęs prieš Vokietiją. Tai kiek perdėta, nes yra žinoma, kad Wilsonas ir apamai darbiečiai -- pirmoje eilėje vesią Vokietijos atžvilgiu politiką, kurioje būsiąs išryškintas jų nusistatymas prieš Vokietijos atominę apsiginklavimą. Kadangi darbiečiai pradėjo savo valdymo laikotarpį su labai nežymia dauguma, vokiečių viešosios nuomonės teigimu, tarp tautinėje politikos arenoje jie tegalėsia pasirodyti su nelabai įtikinančiu autoritetu. Pirmoje eilėje, teksią rūpintis vidaus gyvenimo bei tikio politika, vėliau gi žvilgsniai kryps į užsienio politiką.

Wilsonas, Kosiginas, Brežnevus -- naujieji vardi. Ka jie atneš pasauliui, sunku atspėti. Kiekvienu atveju pasikeitimai Kremliuje ir ties Temzės upe Bonnos valdžios žmonėms kelia visą eilę nežinomųjų. Pasaulis nestovi vietoje...

- janičarus, ir pasiūsdavo kariauti prieš krikščionis.

Ir sovietai iš pavergtojo mūsų jaunimo išugdo vieną kitą raudonąjį janičarą. Tai nėra nuostabu, nors ir skaudu. Tačiau tragiška yra tai, jog jiems pavyksta išugdyti raudoną, ružavį ir bespalvį janičarą čia, laisvėje, nors ir ne visada lengvai. Ir štai spaudoje, viešajame gyvenime, privačiai susiduri su jaunuoliu, kuriam Lietuvos byla yra nuobodžiai tema, kurio akys sublizga tik kalbant apie Alabamos negro civilinės teisės, apie Ben Belos "teisingumą ir pažangą" Alžire, apie Angolos "nacionalistų" antikolonialinę kovą. Diskutuojant rinkiminės kampanijos principinius klausimus šiurpiam nustebimui pamatai, jog nei žodis, nei sąvoka LAISVĖ jo sieloje neužgauna nė menkiausios stygelės. Toks jaunuolis tiek susirūpinęs savo senatvės pensija, taip besąlygiškai išsišokęs už taiką, jog nenustebtumė, jei jis būtų pasiryžęs siųsti JAV marinius numalšinti bet kokiam lietuvių tautos pasireiškimui už laisvę, kad apsaugotų taiką šioje atominėje gaidynėje. Ko gero, pagalvojį, šie atvirkšti janičarai patys savoriais prieš savo tautas elgtų, kad tik pasauliui "taiką" išlaikytų...

Kaltė yra vyresniosios kartos. Tėvai apstulbo fizinės laisvės džiugesyje, apako materialinio gerbūvio žėrėjime, išsisėmė besiekdami savo vaikų "ateities užtikrinimo" ir pamiršo nuo kokio klatingo ir ilgos rankos priešo pabėgo ir vaikus išvedė. Galniekada, o gal tik per retai savo vaikams priminė, jog mes palikome ir socialinį teisingumą ir Social Security, ir ligonių kasas ir santaupas, ir namus, tarnybas, baldus ir žemiškus skudurus, visa tai iškeisdami į vieną vienintelį lobį -- laisvę. Tikriausiai nė kada nesvajoję, jog jų vaikai kada nors gulinės ant stolarais kilimais išklotų grindų ir užkandžiaudami skanėstais žit-rės televiziją, klausysis plokštelinių muzikos. Išėjome tikėdami, si tik duonos kąsnio sau ir pieno stiklo vaikams, bet išėjome siekdami laisvės. Tačiau sąlygomis netikėtai pasisukus į gerą, mes pamiršome tos laisvės priešą.

O, taip! Mes pažintume jį pamatę su raudona žvaigžde kepurėje, galife kelnėm čebatuose ir naganu prie diržo einantį New Yorko, Chicagos ar Los Angeles gatvėmis. Kadangi jo pavarde kitokia, kalba kita, profesija ori, visuomeninė padėtis aukšta; kadangi jis yra be raudonos žvaigždės kepurėje ir be naganu prie diržo, mes jo nebeatpažįstame...

Žvaigždei ir naganui dar per anksti, matote, šiuo metu jo užduotis yra atsargiai parinktais žodžiais ir akademinio orumu tikrinti mūsų vaikus, jog jų antiko-

munistai tėvai yra juokingai atsilikę nuo istorijos eigos, jog jie "mato tik baltą ar juodą", jog tie simpatingi nemokšos nemoka sukomplikuoti paprastų problemų ir todėl težino "tik paprastus sprendimus", jog tiesa, buvo teisinga ir būtina kovoti prieš nacius, bet nemoralu priešintis sovietams, jog geras tonas reikalauja tylėti apie komunizmonegirdėtą žiaurumą mūsų broliams, jog yra nusikaltimas prieš žmoniją kalbėti apie Lietuvos išvadavimą ir todėl vienintelis būdas mums kovoti prieš komunizmą yra sukeliant riaušes Mississippi arba demonstruojant už Angolos ir Zanzibaro išvadavimą iš žiaurios kolonializmo.

Tad į šias raudonąsias akademines džiungles mes išsiuntėme savo vaikus -- be persergėjimo, be pamokymo, perdažnai be pakankamos dozės laisvės vertės skiepo apsaugoti juos nuo materialistinio liberalizmo vėžio bacių. Mūsų tėvai daug rūpestingiau pamokydavo mus išleisdami gybauti ar uogauti į gyvačių apgyventą raistą...

Tik įgimtas lietuvių sveikas protas, tiksliai iš kovojančių kartų paveldėta laisvės meilė bei jaunimui natūralus idealizmas apsaugojo mūsų jaunimą, išskyrus tą tragišką, mažą, o tačiau perdidele saujelę nuo pavirto janičarais "raudonojo islamo" tarnyboje.

Tai nėra vien rinkiminės kampanijos klausimas. Jis tik šiuo metu išryškėja. Mes turime išsikalbėti su savo dar priaugančiu jaunimu šeimose ir visuomenėje, mes turime surasti laiko pažvelgti į jų gimnazijos vadovėlius ir patikrinti iki kokio laipsnio tenai istorija yra "pataisyta" sovietų naudai, mes turime patikrinti, ar mūsų vaikai nėra išstatomi egzaminams "pažangių psichopedagogų" smalsumui patenkinti, mes privalome užsitikrinti, kad auklėtojai nepanaudoja savo autoriteto nei amerikoniškam nei lietuviškam patriotizmui ištrinti iš mūsų vaikų širdžių. Ir jeigu mes būsime nepatenkinti atidengimais, pavieniai ar organizuotai kelkime balsą, kol dar isteriškas liberalų riksmas jo visai nenuslopino.

Mes turime kovoti ne tik už lietuvišką kultūrą, bet ir už lietuvišką širdį.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

DIDŽIULIS PASIRINKIMAS prekių ir kainų

LANGAI ir DURYS

Antrieji žieminiai langai ir durys iš STAINLESS STEEL (8 rūšių), ALUMINIJAUS, NYLONO STOGELIAI ir kiti įvairaus metalo ir stiklo gaminiai.

KOSTAS BUTKUS
Tel. LU 5-6291
Chicago

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC 5th 5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon... 5th 4.98
3. GLENMORE VODKA 5th 2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy..... 5th 3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy 5th 4.75
6. LIEBFRAUMLICH Imp. German Wine .. 5th .98
7. BORDEAUX Imp. French Wine 5th .98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650
Juczas F. Gribauskas, sekretorius
Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Lietuvių Komitetas Goldwateriui remti praneša**, kad visi užsirašę dalyvauti senat. B. Goldwaterio priėmimo Public Auditorium spalio 27 d., 7 val. vak. renkasi ties šv. Jono Katedra iš Superior Ave. pusės. (Automob. pastatyti vieta skersai Superior Av.). Iš ten visa grupė žygiuoja į Public Auditorium (Lakeside Ave. įėjimas) ir užima rezervuotas vietas.

Lietuvių grupei, kaip ir kitoms tautybių grupėms, yra parūpinti bilietai, kurie gaunami pas kiekvieną Goldwateriui remti komiteto narį. Tie specialūs bilietai tegalios iki 7:30 val. vak. (Dūrys atdaros nuo 7 val. vak.). Vėliau atvykusieji turės sėsti į laisvas vietas, jei tokių bus.

Pageidaujama, kad organizacijos vyktų į priėmimą su vėliavomis, o ponios ir panelės su tautiniais rūbais.

• **Neolituanių balius** įvyks spalio 31 d. ištaiingioje Stardust Ballroom (2177 Lee prie Cedar) salėje. Pradžia 7:30 val. vak. Bilieto kaina \$5.50. Programoje vakarienė, bufetas ir geras šokiama orkestras.

Iškilmingas Korp. Neo-Lithuania posėdis, kurio metu juniorai bus pakelti į seniorus, įvyks toje pačioje salėje 6:30 val. vak.

Svečiai maloniai kviečiami ir šiose iškilmėse dalyvauti.

• **JOSEPH W. BARTUNEK**, 16 m. išbuves Ohio Senato nariu, šį kartą kandiduoja į Cuyahoga apskritys Probate teismo narius.

J. W. Bartunek yra prityręs teisininkas su ilgamete administracine ir teisine praktika. Labai gyvai veikė ir tebeveikia įvairiose visuomeninėse ir labdaros organizacijose. Jo išrinkimą palaiko ir remia visa eilė stambiųjų organizacijų ir vietinė spauda.

• **Teisėjas John L. Maxwell**, kandiduojąs į Probate Court teisėjus. Jis šiuo metu jau yra to

Kongreso atstovai Frances P. Bolton ir Oliver P. Bolton tarp įvairių tautybių atstovų Naujųjų Piliečių pobūvyje Clevelande. Oliver P. Bolton 6 metus išbuves dabartiniame poste kandiduoja į Congressman At Large postą iš Ohio.

Palaikykite ...

**JUDGE
MAXWELL**

**JOHN L.
PROBATE COURT**

"BRANDŽIŲ SPRENDIMŲ IR HUMANIŠKO SUPRATIMO VYRAS".

ENDORSED BY:

CLEVELAND BAR ASSOCIATION
CUYAHOGA BAR ASSOCIATION
WAR VETERANS BAR ASSOCIATION

Chrm.—Secy., Richard M. Brown, 25 South St., Chagrin Falls

teismo teisėju ir per lapkričio 3 d. rinkimus vėl kandidatuoją tai vietai.

Jo biografija nužymėta ilga ir sėkminga teismo praktika, lygiai kaip pasitikėjimas jo sugebėjimais atžymėtas paskyrimais atsakingoms pareigoms. Neveltui jį šiuose rinkimuose remia teisininkų organizacijos.

• **Clevelando Orkestro** koncertų programoje spalio 29 ir 31 d. išgirsite žymųjį pianistą Robert Casadesus grojant Weberio "Konzertstueck" ir Cesar Franko Simfonines Variacijas pianui ir orkestrui. Po pertraukos jis diriguos orkestrui, grojant Schumano Simfonią Nr. 4.

Koncertas bus kartojamas ir sekmadienį, lapkričio 1 d., 3:30 val. p. p.

Koncertai, vadovaujant dirig. George Szell, vyksta Severance Hall.

• **J. B. Trombetta** kandiduoja į Ohio valstijos Atstovų Rūmus. Tai jaunas clevelandietis, teisininkas, besirūpinąs valstijos gerbūviu, augančia pramone ir gyventojų socialine apsauga.

• **Po Jūsų mirties** kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 881-7741.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 31, Metinis Korp. Neo-Lithuania balius.

LAPKRIČIO 1 D., sekmadienį, LSK Žaibo moterų tinklinio komanda ruošia pietus šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 7 D. Pilėnų tunto vaidinimas šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 8 D. šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos rengiami pietūs.

LAPKRIČIO 14 ir 15 D. Vaidilos Teatro premjera "Užburtoji dodelė" šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 21 D. Inžinierių balius, Ruošia Korp! Plienai.

LAPKRIČIO 21 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 22 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos pietūs šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 26-29 D. Amerikos ir Kanados Ateitininkų Sėdraugiu suvažiavimas.

GRUODŽIO 6 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu vyrams nuo 18 m. amž. ir vyresniems. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 13 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu mergaitėms nuo 16 m. amž. ir vyresnėms. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos Kalėdų eglutė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų auditorijoje. Rengia Lietuvių Bendruomenė.

SAUSIO 3 D. šv. Kazimiero mokyklos kalėdinė eglutė.

Skautams Akademikams

40 metų

J. DAINAUSKAS

Skautybė, tai varžybos dėl tobulos ir pilno žmogaus, dėl būsimo suaugusio žmogaus. Tobulas skautavimas pasiekiamas gerai įsisąmoninus, supratęs ir nuolat žirdžiai įgyvendinus Skautybės kūrėjo Baden-Powell'o nutiestus skautiško auklėjimo pagrindus, kad sukurti jaunuolio sieloje darnią sintezę žmogaus tarnybos Dievui, Tėvynei ir Artimui. Savo tikslams atsiekti Skautybė turi originalų metodą: skilčių sistemą, kur skiltyje kiekvienas skautas yra atsakingas už visos skilties veiklos dalį, kad toji jo "dalis" ir visa skiltis veiktų gerai. Tik tada galima pasiekti pagrindinius skautavimo tikslus: išlavinti jaunuolio būdą.

Skautybės idėja įsišaknijo nuo pat pirmųjų Nepriklausomos Lietuvos dienų. Auklėjimo ir saviuoklos mokymo skautiškieji dėsniai išskarto atitiko lietuviško jaunimo psichiką, esmėje, ypač pradžioje, tai buvo veik išimtinai moksleivijos, gimnazijos mokinių organizacija, nes mokykla teikė jaunimo susibūrimo galimybes ir siejosi su jaunuolio auklėjimu.

Prabėgo keli metai. 1924 m. "Lietuvių Skautų Asociacija" pilnateisiu nariu buvo priimta į Tarptautinį Skautų Sąjungą ir tais pat metais vasarą lietuviai skautai pirmą kartą dalyvavo pasaulinėje skautų Jamboree,openhagoje. Tai sustiprino ne tik visą lietuvių skautų veiklą, bet ir iš viso pagilino lietuvių skautų

susidomėjimą skautybės esme. Tais metais, rudenį, Kauno universitete, naujų mokslo metų pradžioje, kaip tik atsirado net 16 skautavimo entuziastų, 3 skautės ir 13 skautų. Keli jų su skautavimu buvo susipažinę sveturi, gi 11 skautauti buvo pradėję Lietuvoje, 1919-20 metais. Atėję į universitetą visi lyg turėjo atsiveikinti su skautavimu, tačiau jie panoro ir studijuodami nenutraukti ryšių su skautiška veikla ir sugalvojo universitete įsteigti skautišką vienetą, studentų skautų draugovę. Tai buvo sumanymas, kuriam tolygių pavyzdžių nebuvo. Daug kas, net ir iš tuometinės "Lietuvių Skautų Asociacijos" vadovų, į tą sumanymą žiūrėjo skeptiškai. Pašaliečiai gisakė neišsivaizduoją, kad universiteto, mokslo įstaigoje švaistytųsi uniformuoti "plikakeliai" su lazdomis ir, ko gero, nesugalvotų universiteto kiemuose ar koridoriuose kurti laužus. Tretieji tą sumanymą laikė iniciatorių nesubrendimo įrodymu, vaikščiukumu, nesiderinančiu su universiteto studento vardu. Visa tai, vienok, tų 16 "karštagalvių" neatbaidė ir jie griežtai realizuoti savo sumanymą, derinant jį prie universiteto tvarkos.

Iniciatoriai galvojo, jog skautams, ateinantiems į universitetą, nėra reikalo dėtis į bet kokias kitas, ypač ideologines organizacijas, nes skautiškas ideologinis pagrindas esąs savaime puišus laidas suburti studijuojant jaunimą, kuris skautiškos saviuoklos praktiką išėjo besimokydamas gimnazijoje. Universitete dviejų mokslo metų bėgyje susikūrė keliolika studentiškos organizacijų korporacijų pavyzdžių. Sugalvojus įsteigti skautišką studentų junginį, reikėjo skautavimo praktiką suderinti su studijomis ir su studentiškos veiklos formomis, besikuriančiomis mūsų universitete. Pasilaikant skautišką ideologiją, reikėjo sudaryti junginį, nepanašų į ligi išlikusius skautų vienetus. Reikėjo sudaryti skautiško turinio studentišką vienetą. Pasirinkta vistik draugovės vardas.

1924.X.16 d. Universiteto rektorius, patenkindamas iniciatorių prašymą, leido įsteigti "Lietuvių Studentų Skautų Draugovę". Buvo parengti įstatai, vėliavos, kepuraitės, juostos, ženklelio projektai. Obalsiu pasirinktas lotyniškas motto "Ad Meliorem". Greit atsirado ir LSSD vitrina su skautišku ženkleliu. Žodžiu, draugovė bent išoriniai, pasidarė panaši į kitas studentiškas organizacijas. 1924.XI.23 d., Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime LSSD pirmą kartą viešai pasirodė su spalvomis, pilnai įsijungė į viešą mūsų universiteto studentų gyvenimą.

Kaip praktikoje skautišką ideologiją derinoti su studijavimu? Iš 16 iniciatorių 5 buvo technikai, 4 humanitarai, 3 medikai, 3 teisininkai ir 1 biologas, tad studijų kryptis bei apimtis buvo labai įvairi. Tačiau juos visus rišo stiprus saitas -- išleistas bendras skautiškas kelias, nors "skautiškam žaidimui" draugovėje jau nebuvo nei laiko, nei vietos. Liko bendra skautiška veikla, tačiau pastarojoje, dėl savo studijų, tik retai ar apribotą laiką jie begalėjo dalyvauti. Užtat jau iš pat pradžių SSD nariai nukreipė visą dėmesį į skautybės dėsnių griežtą taikymą savo kasdieniniame gyvenime, studijose, darbe ir į skautiškos filosofijos pažinimo gilinimą. Atrodo, kad tai buvo teisingiausias kelias, nes juo ir iki dabar eina mūsų skautai akademikai, vadovaudamiesi savo obalsiu "Ad Meliorem".

DVIGUBAS MŪRINIS

7-6 kamb. puikiam sto-
vyje; studijų kambarys 3-
me aukšte; svečių kambarys ir baras rūsyje; moderniškos virtuvės; moderniškas karšto vandens šildymas; 3 automob. garažai. Ansel Rd. prie Pulaski Ave. \$19,000.

McLEAN REALTY
EV 2-3400
(120-122)

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

FOR PROBATE JUDGE ...

JOSEPH W.
BARTUNEK

J. J. Quinn, Chmn., 5745 Spring Grove Dr.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Inž. Eugenijus Bartkus, etninių grupių skyriaus pirmininkas Citizens for Goldwater-Miller organizacijoje, su Mrs. Miller tautinių vietų susirinkime Washington Sheraton Park viešbutyje.

• Stasio Gudo vadovaujamas New Yorko Respublikonų lietuvių Klubas aktyviai ruošiasi prezidentiniams rinkimams.

• LB centro valdyba, lietuvių tautinių šokių mokytojams ir ratelių vadovams paruošti, organizuoja, kur sus ateinančių metų vasaros pradžioje.

• Mečys Šimkus, JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos išdininkas, tvarko visus centro valdybos finansinius reikalus. M. Šimkaus adresas: Mečys Šimkus, 4224 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60632.

• Pasaulio Lietuvių archyvas perkliamas į Tėvų Jėzuitų patalpas. Pasaulio Lietuvių archyvą išlaiko ir perkėlimu rūpinasi JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba. Tėvai Jėzuitai priimdami archyvą į savo patalpas, nuėmė sunkią patalpų išlaikymo finansinę naštą nuo centro valdybos pečių.

Kadangi archyvo išlaikymas pareikalauja tam tikrų išlaidų, tad visuomenės parama ir toliau būtinai reikalinga. Aukus prašoma siųsti centro valdybos išdininkui: Mečys Šimkus, 4224 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60632. Pasaulio Lietuvių archyvą nuo pat jo įsisteigimo pradžios tvarko Vincentas Liulevičius.

Dirvos skaitytojai Ella ir Gustavas Abrolat šiomis dienomis grįžo iš kelionės po Vakarų Indijos salas, kur su giminaitėmis Anges Kaitelis ir Alice Berry praleido porą savaitių Holland America Line laive Nieuw Amsterdam. Nuotraukoje Abrolaičiai atsisveikina su laivo kapitonu C.M. Snelleman.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ APLANKĖ 2000 ŽMONIŲ

Alexandria Jaunų Moterų Klubas, kurio garbės pirmininke yra p. McNamara -- Krašto Apsaugos Sekretoriaus žmona, traukė Lietuvos Pasiuntinybę Washingtone į šiais metais lankomų ambasadų tarpą. Tokie ambasadų lankymai su dideliu pasisekimu yra ruošiami jau 6 metai, vadinami "Embassy Tour and Tea". Lankytojai už nedidelį atlyginimą yra vežiojami po ambasadas, o iš jų surinkti pinigai skiriami protiniais neišsivysčiusių vaikų mokyklai remti.

Klubo valdybos narės lankėsi Lietuvos Pasiuntinybėje, norėdamos pamatyti, ką jos galės parodyti ambasadų lankytojams. Jos buvo painformuotos ir apie dabartinę Lietuvos padėtį. Ta proga "The Washington Post" dienraštis savo spalio 6 dienos laidoje įdėjo Kajeckienės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, nuotrauką prie lietuviškų lėlių kolekcijos, kuri buvo pagaminta Lietuvoje ir atsiųsta JAV 1939 metais Lietuvos paviljonui New Yorko parodai. Po nuotrauka platus paaiškinimas.

Spalio 10 dieną, nuo 2 iki 6 v. p.p. buvo lankomos šios svetimų valstybių atstovybės: Belgijos, Brazilijos, Indijos, Ispanijos ambasados; Lietuvos, Vengrijos pasiuntinybės; Ekvadoro, Ghanos ir Vokietijos konsulatai.

Lietuvos Pasiuntinybė aplankė apie 2000 asmenų. Jiems buvo parodyta pasiuntinybės patalpos, Lietuvos buvusių prezidentų portretai, lietuviškų lėlių kolekcija, paaiškinant apie lietuvių liaudies papročius, tautinius drabužius ir t.t. Buvo parodyta ir gintaro išdirbiniai, velykiniai margučiai, šiaudiniai papuošalai, iš duonos trupinių padarytas rožančius, lietuvių tremtinių atsiųstas iš Sibiro ir Sibiro maldaknygės. Aiškintojos turėjo progos lankytojams papasakoti ir apie dabartinę Lietuvos padėtį, Lietuvos praeitį, atgautos laisvės laikotarpį, kultūrinius atsiekimus, Lietuvos okupaciją, komunistų deportaci-

jas ir viltį vėl Lietuvai atgauti laisvę. Buvo džiugu, kad nuolat besikeičiančios auditorijos klausytojai domėjosi Lietuva, duodami įvairius paklausimus ir dažnai prieidami padėkoti už suteiktą jiems žinią apie mūsų kraštą. Lankytojams paaiškinimus davė: E. Jurgėlaitė, G. Krivickienė, seserys Pavilionytės, kai kur prisidėdama ir viena kita klubo narė.

Lankytojoms buvo dalinami klubo išleisti leidinėliai, kuriuose yra trumpai parašyta ką kiekvienoje lankomoje ambasadoje jie gali pamatyti, o taip pat ir Lietuvių Dienos Pasaulinėje New Yorko mugėje proga išleistas leidinėlis.

Gražina G.K.

NEWARK

* ALT S-GOS 5-to skyriaus visuotinis susirinkimas įvyko Kazio Trečioko įstaigos patalpose. Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad Newarko 5-tas skyrius rengiasi parengimui, kuris įvyks gruodžio 6 d. Dana Luncheonet (V. Pitkunigio valgykloje, Newark, ke.) Nutarta kviesti ALT S-gos Centro valdybą, Brooklyno, New Yorko, Elizabetho ir Philadelphia ALT S-gos skyriai.

Susipažinta su iš Centro vadovybės gautais pranešimais, o ypač pranešimas nr. 4 ir jau gautos prez. Ant. Smetonos monografijos susirinkimą gerai nutelkė. Čia pat vietoje prez. A. Smetonos monografiją užsiprenumeravo Razalija Ambrazienė ir Antanas Rugis.

Sužinojus, kad skyriaus išdininko žmona Rozalija sunkiai susirgusi, skyriaus nariai palinkėjo jai greitai pasveikti.

A.S. Trečiokas

LOS ANGELES

ŽIDINIO SKAUTŲ SUEIGA

Kalifornijoje gyvenantieji vyresnieji lietuviai skautai ir jiems anksčiau priklausę, veikia juos jungiančiame Židinio skautų-skaučių vienete. Jų sueiga įvyko spalio 10 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Pirmininkavo senitūnas Kazys Prišmantas, sekretoriavo Algirdas Gustaitis.

Naujai į Židinį vienbalsiai priimti: Renius Pažemėnas, Lila Pažemėnienė, Vytautas Vidugiris.

Vietiniams vilkdukams, paukštytėms paskelbtas veiklumo konkursas prailgintas iki 1965 m. vasario 1 d.

Nutarta lapkričio 15 d., sekmadienį, po rytinių pamaldų, iš parapijos kiemo 9 val. 30 min. išvykti rudeninei išvykai į gamtą. Norintieji dalyvauti židiničiai ar jų artimieji prašomi nepamiršti datos ir dalyvauti vienos dienos išvykoje.

Kitų metų pradžioje nutarta daryti kaukių balius. Vieta, laikas bus pranešta vėliau.

Ži.

AUKOS DIRVAI

Dr. J. Kriaučiūnas, Toledo 5,00
Dr. J. Maurukas, Elyria .. 10,00
A. Sumakaris, Cleveland .. 5,00
Dr. S. Virkutis, Cambridge 10,00
Z. Dautartas, Cleveland 10,00
J. Rugienius, Detroit 3,00
J. Kregždė, Cincinnati 2,00
K. Gečaitė, Manteno 2,00
Dr. A. Martus, Cleveland .. 10,00
Dr. J. Ramonas, Orland 5,00
Br. Kasakaitis, Chicago ... 10,00
St. Šližys, Dearborn 2,00
A. Mironas, Los Angeles 10,00
K. Mažonas, Cleveland 2,00
Br. Utenis, Dorchester 15,00
V. Apanius, Cleveland 10,00
J. Birbilas, Lyons 5,00
D. Slyvinas, Lake George, Diamon 20,00
St. Malinauskas, Detroit 2,00
Z. Kalinauskas, Elizabeth ... 1,00
P.J. Kersis, Penisula 5,00
V. Kiaunė, Easton 5,00
A. Rūkštelė, Chicago 10,00
J. Tamošiūnas, Detroit 10,00
E ir G. Abrolat, Belmar 5,00
P.P. Chalko, Cleveland 10,00
Parama, Chicago 10,00
A. Miculis, Richmond Hill 5,00
V. Mažeika, Lake Zurich .. 10,00
V. Kalytis, Great Neck 10,00
T. Palionis, Madison 10,00
Kun. A. Trakis, Chicago ... 2,00
Kun. J. Žvirblis, Grand Rapids 15,00
A. Saulaitis, Oakville 2,00
J. Rinkus, Cleveland 2,00

VAIZDAI IŠ JAUNŲJŲ DAILININKŲ PARODOS CHICAGOJE

Jaunųjų Dailininkų Klubo pirmininkas A. Trinkūnas prie savo paveikslo "Vasara", klubo suruoštoje parodoje Chicagoje.

P. Bulotaitė prie paveikslo "Pro medžius".

E. Rudzaitienė prie savo paveikslo "Ruduo".

Z. Sodeikienė prie paveikslo "Prieš miegant".

G. Žumbakienė prie paveikslo "Saulėta šalis".

V.A. Račkausko nuotraukos